

فصل اول

آشنایی با دندان

دهان اولین قسمت دستگاه گوارش که از لب شروع می شود و به حلق منتهی می شود دو فک در دهان وجود دارد فک بالا ثابت است ولی فک پایین حرکت می کند و باعث باز و بسته شدن دهان می شود در هر فک حفره هایی وجود دارد که ریشه های دندان در آن قرار می گیرد در این حفره ها دندان ها به وسیله الیافی به استخوان فک متصل می شود .

روی آرواره ها و دور دندان را لثه می پوشاند به آرواره لثه و الیاف نگهدارنده دور دندان بافت نگهدارنده دندان می گویند .

دهان انسان در اعمال زیادی همچون چشیدن ، گاز گرفتن ، جویدن ، خندیدن و ... شرکت می کند اولین قدم در راه گوارش غذا ، خرد کردن و جویدن مواد غذایی است که توسط دندانها صورت می گیرد هر کدام از دندانها با شکل خاص خود عمل جویدن را انجام می دهند دندانهای پیش برای بریدن ، دندانهای نیش برای پاره کردن و دندانهای آسیا برای خرد و نرم کردن لقمه غذا شکل گرفته اند .

دوره دندان

هر انسان دو سری دندان دارد (دندانهای شیری و دندانهای دایمی) و سه دوره دندان (شیری ، مخلوط و دایمی) دارد .

از سن ۶ ماهگی که در دهان نوزاد اولین دندان شیری رویش می یابد تا سن ۶ سالگی که اولین دندان دائمی در دهان می روید دوره دندان شیری می گویند در این دوران فقط دندان شیری در دهان وجود دارد از ۶ تا ۱۲ سالگی دندانهای شیری جای خود را به دندانهای دائمی می دهند این زمان را دوره دندان مخلوط می گویند در سن ۱۲ سالگی که هیچ دندان شیری در دهان وجود ندارد و فقط دندانهای دائمی وجود دارد تا آخر عمر دوره دندان دائمی گفته می شود .

دندانهای شیری

دندانهای شیری معمولاً از سن ۶ ماهگی شروع به رویش می کنند و تا ۲/۵ سالگی تکمیل می شوند البته زودتر در آمدن و یا تأخیر در رویش به مدت چند ماه طبیعی است ولی اگر از ۹ ماه بیشتر شود باید به دندانپزشک مراجعه کرد تعداد دندانهای شیری ۲۰ عدد است یعنی یک کودک در هر فک ۱۰ دندان دارد و این ده دندان به صورت چپ و راست به صورت قرینه وجود دارد اسم این پنج دندان از خط وسط به طرف عقب عبارتند از : دندان پیش میانی که بطور قرار دادی با حرف A نشان داده می شود دندان پیش طرفی و یا B دندان نیش یا C دندان آسیا اول یا D دندان آسیای دوم یا E
تعداد و انواع دندانها در فک بالا و پایین مساوی است در هر فک نیز تعداد دندانهای نیمه راست و چپ مشابه است .

نیمه چپ فک بالا نیمه چپ فک پایین

نیمه راست فک بالا نیمه راست فک پایین

برای اسم بردن هر دندان باید جای آن را در فک مشخص کرد برای این کار از شکل زیر

استفاده می شود .

می توان شکل فوق را خلاصه کرد و فقط علامت دندانهای مورد نظر را نوشت :

مثلاً

	D

دندان آسیای اول شیری سمت چپ فک بالا

A	

دندان پیش میانی شیری راست پایین

آیا مراقبت از دندانهای شیری لازم است ؟

دندانهای شیری علاوه بر وظایف معمولی یک دندان (جویدن ، تکلم ، حفظ شکل و

زیبایی چهره) وظیفه خاص دیگری نیز دارند در واقع دندانهای شیری نسبت به دندانهای

دائمی وظیفه و نقش مهمی را به عهده دارند حفظ فضای لازم برای رویش دندانهای دائمی

وظیفه دندانهای شیری است رویش صحیح دندانهای دائمی ارتباط نزدیکی با حفظ

دندانهای شیری تا سن طبیعی افتادن آنها دارد به طوریکه اگر دندانهای شیری زودتر کشیده

شوند یا مدت زمان طولانی در دهان باقی بماند ممکن است رویش دندانهای دایمی دچار مشکل شود به عنوان مثال دندانهای D و E تا سن ۱۲-۱۰ سالگی باید به طور سالم در دهان باقی بماند و بعد از لق شدن آنها دندانهای دایمی به جای آنها رویش یابند اگر این دندانها قبل از زمان طبیعی از بین بروند دندانهای مجاور به سمت جای خالی کشیده می شوند و فضا را تنگ می کنند در نتیجه رویش دندانهای دایمی دچار اشکال می شود .

متأسفانه بسیاری از پدر و مادرها فکر می کنند که خراب شدن دندانهای شیری و کشیدن آنها مهم نیست بلکه دندانهای دایمی جای آنها را می گیرد عدم مراقبت از دندانها باعث پوسیدگی دندان و زود از بین رفتن آنها می شود در نتیجه رویش دندانهای زیرین را دچار مشکل می کند .

دوره دندان‌ی مخلوط

از حدود سن ۶ سالگی دندانهای دایمی شروع به رویش می کنند در داخل استخوان فک هر کودک در زیر دندانهای شیری جوانه دندانهای دایمی به وجود می آید .

با بزرگ شدن کودک جوانه دندانهای دایمی نیز رشد پیدا کرده و شروع به حرکت می کند همراه با حرکت جوانه ی دندانهای دایمی ریشه دندانهای شیری تحلیل می رود زمانی که ریشه دندان شیری از بین می رود دندان شیری لق می شود و به جای آن دندان دایمی می روید .

دندانهای دائمی که به جای دندانهای شیری رویش می کنند به دندانهای دائمی دندانهای جانشین می گویند یعنی ۲۰ عدد از دندانهای دائمی که به جای ۲۰ عدد دندان شیری می رویند دندانهای دائمی جانشین نام دارند .

بقیه دندانهای دائمی که رویش آنها ارتباطی با لق شدن دندان شیری ندارد دندان دائمی غیر جانشین می نامند .

دندان ۶ سالگی

معمولاً اولین دندان دائمی که در دهان رشد می کند دندان آسیای بزرگ است و چون این دندان در حدود سن ۶ سالگی می روید دندان ۶ سالگی نامیده می شود .

محل رویش این دندان در پشت آسیای دوم شیری است و بدون اینکه دندان شیری بیفتد رویش می کند به عبارت دیگر اولین دندانهای غیر جانشین که در پشت دندان شیری رویش می کند دندان ۶ سالگی است چون دندان ۶ سالگی به افتادن دندان شیری همراه نیست بسیاری از پدر و مادرها فکر می کنند که دندان شیری است و بعد از افتادن این دندانها دندان دیگری می روید .

بنابراین کوششی برای تمیز نگهداشتن آن نمی کنند در نتیجه دندان ۶ سالگی که باید تا آخر عمر در دهان باقی بماند زود پوسیده می شود و از بین می رود .

در ابتدای رویش دندانها استعداد بیشتری برای پوسیدگی دارند پس باید بیشتر از آنها مراقبت کرد و در تمیز نگه داشتن دندانها کوشش بیشتری بکنیم بی توجهی به دندان ۶

سالگی باعث پوسیدگی شدید آن و در موارد زیادی منجر به از دست رفتن این دندان می شود .

دندان ۶ سالگی الگوی رویش سایر دندانهای دائمی است و رویش صحیح و مرتب بقیه دندانها به وجود دندان ۶ سالگی مربوط است .

دندانهای دائمی

تعداد دندانهای دائمی ۳۲ عدد است ۲۸ عدد از آنها در سن ۶ تا ۱۲ سالگی رویش می کنند و دندانهای عقل معمولاً از ۱۷ سالگی به بعد رویش می کنند .

تعداد دندانهای دائمی در هر نیمه فک ۸ عدد است .

دندانهای دائمی برای داشتن تغذیه سالم ، تکلم صحیح و حفظ زیبایی چهره به کار می روند و همانند بقیه اعضای بدن برای تمام عمر پیش بینی شده اند لذا مراقبت و نگهداری از آنها از ابتدای رویش ضروری است .

فصل دوم

ساختمان دندان

هر دندان از دو قسمت تشکیل شده است : تاج و ریشه

تاج قسمتی از دندان است که در دهان دیده می شود و ریشه قسمتی از دندان است که در داخل استخوان فک قرار دارد .

ساختمان تاج

در تاج هر دندان از خارج به داخل سه لایه وجود دارد مینا ، عاج و مغز دندان

مینای دندان

قسمتی از تاج که در دهان قابل مشاهده و لمس است مینا نامیده می شود سایر قسمتهای تاج زیر مینا قرار دارد .

عاج دندان

عاج قسمتی است که در زیر مینا قرار گرفته و استحکام آن از مینا کمتر است همچنین بر خلاف مینا بافتی زنده بوده و در مقابل تحریکات حساسیت نشان می دهد رنگ عاج زرد و روشن است .

مغز دندان

در وسط هر دندان حفره هایی وجود دارد که حاوی اعصاب و رگهای خونی است که به آن مغز دندان گفته می شود یک دندان تا هنگامی زنده است که مغز آن سالم باشد هر گاه در اثر پوسیدگی ، ضربه زدن ، یا عامل دیگری به مغز آسیب برسد .
معمولاً دچار دندان درد می شویم در بعضی از مواقع آسیب وارد شده به مغز دندان باعث از بین رفتن آن می شود و باید برای جلوگیری از آسیب های بعدی به دندانپزشک مراجعه شود .

ساختمان ریشه دندان

ریشه دندان نیز از سه لایه تشکیل می شود که به ترتیب از خارج به داخل عبارتنداز : سمان

، عاج و مغز دندان

سمان چیست ؟

سمان لایه نازکی است که در سطح خارجی ریشه دندان قرار دارد در زیر سمان عاج قرار دارد که ادامه سمان عاج است که در قسمت تاج دندان قرار دارد مغز دندان موجود در ریشه هم در ادامه مغز دندان تاج دندان است .

به عبارت دیگر مغز دندان در وسط دندان قرار دارد که روی آن را عاج پوشیده است .

روی عاج در قسمت تاج دندان مینا و در ریشه سمان قرار دارد .

سطوح دندان

تاج دندان دارای چند سطح است :

سطح خارجی یا لبی، که به طرف لب ها قرار دارد سطح داخلی یا زبانی که در دندانهای پایین به سمت زبان و در دندانهای بالا به سمت سقف دهان است سطح بین دندانی سطح بین دو دندان مجاور را می گویند سطح جونده که در دندانهای جلو، باریک و تیز و در دندانهای عقب پهن و ناهموار است.

پوسیدگی دندان چیست؟

پوسیدگی دندان بیماری عفونی است که قابل انتقال است با فعالیت میکروبها در سطح دندان آغاز می شود و در ساختمان آن پیشرفت می کند برای ایجاد پوسیدگی مواد قندی باید در اختیار میکروبها باشد تا عامل خراب کنند ساختمان معدنی دندان یعنی اسید تولید گردد و در واقع پوسیدگی دندان همان تخریب بافت های سخت دندان است.

وقتی یک بیماری در اثر فعالیت میکروبها ایجاد شود آن را بیماری عفونی می نامند و اگر یک بیماری بتواند از محلی به محل دیگر انتقال پیدا کند آن را بیماری قابل انتقال می گویند اگر به این تعریفهای گفته شده دقت کرده باشید می فهمید که پوسیدگی می تواند از یک دندان به دندانهای دیگر سرایت کند.

محل های شایع پوسیدگی

پوسیدگی تمام سطوح دندان را یکسان مبتلا نمی سازد بلکه بعضی از سطوح را به علت شرایط خاصی که دارند بیشتر مبتلا می سازد.

این سطوح عبارتند از:

۱- شیارهای سطح جونده : سطح جونده دندانهای آسیا شیارهای باریک و عمیقی دارد که محیط مناسبی برای زندگی و رشد میکروبها فراهم نموده و دندان از آن محل دچار پوسیدگی می گردد این امر بخصوص در مورد دندان های آسیا بیشتر رخ می دهد و باعث پوسیدگی زودرس آنها می شود .

۲- سطوح بین دندانی : این ناحیه نیز به دلیل عدم نفوذ موهای مسواک قابل تمیز کردن نیست به همین علت از نواحی مستعد پوسیدگی و بیماری لثه به شمار می آید .

۳- طوق دندان یا محل اتصال لثه با دندان : معمولاً میکروبها در ناحیه طوق دندان تجمع می کنند بنابراین اگر در هنگام مسواک کردن دقت کافی برای تمیز کردن این ناحیه نشود پوسیدگی طوق دندان ایجاد می گردد تجمع میکروبها در این ناحیه باعث بیماری لثه می گردد .

نشانه های پوسیدگی

وقتی دندان دچار پوسیدگی می شود ممکن است یک یا چند مورد از موارد زیر را داشته باشد

- ۱- تغییر رنگ مینای دندان ، در محل پوسیدگی مینا قهوه ای یا سیاه رنگ می شود .
- ۲- سوراخ شدن دندان در محل پوسیدگی ، گاهی میزان این تخریب کم است و فقط با معاینه دقیق مشخص می گردد و گاهی مقدار زیادی از دندان از بین می رود به طوری که شخص فکر می کند دندان او شکسته است .

۳- حساس بودن یا درد گرفتن دندان در موقع خوردن غذاهای سرد ، گرم ، ترش و شیرین

۴- حساس بودن یا درد گرفتن دندان وقتی که دندانها را روی هم فشار می دهیم

۵- بوی بد دهان می تواند به علت های متفاوت ایجاد شود که یکی از علت های آن پوسیدگی دندانها است .

۶- پوسیدگی بین دندانها می تواند باعث گیر کردن مواد غذایی بین دندانها و یا پاره شدن نخ دندان هنگام استفاده بشود .

پوسیدگی دندان چرا و چگونه ایجاد می شود؟

به طور طبیعی صدها نوع میکروب در دهان وجود دارد بیشتر میکروبهای داخل دهان بی خطرند حتی تعدادی از این میکروبها به هضم غذا کمک می کنند وقتی از دندانها به خوبی مراقبت نشود این میکروبها با مواد موجود در بزاق ، لایه نرم ، بیرنگ و چسبنده ای تشکیل می دهند که بر روی دندانها می چسبند و با آب خالی شسته نمی شود این لایه را پلاک میکروبی می گویند باکتریهای موجود در پلاک از مواد قندی غذاها تغذیه می کنند و در جریان این کار اسید تولید می شود اسید تولید شده مینای دندان را حل می کند و پوسیدگی ایجاد می گردد هر چقدر پلاک میکروبی مدت بیشتری روی دندان بماند اسید بیشتری تولید می کند و پوسیدگی بیشتر می شود .

پلاک میکروبی + مواد قندی ← اسید ← پوسیدگی

لته و بیماریهای شایع آن

لثه سالم ، صورتی رنگ است و کاملاً به روی استخوان فک و طوق دندان می چسبد شکل
قرار گرفتن لثه از شکل و قرار گرفتن دندانها پیروی می کند لثه معمولاً تیز است و مثل
لایه ای روی دندان کشیده شده است هیچ ناهمواری یا لبه پهنی بین دندان و لثه وجود
ندارد و لثه کاملاً فاصله ی بین دندانها را پر می کند .

اگر بهداشت دهان و دندان رعایت نشود بافت نگهدارنده دندان (استخوان فک و لثه)
دچار بیماری می شود در آغاز بیماری اول لثه پر خون ، قرمز و متورم است وقتی لثه متورم
باشد موقع گاز زدن میوه های سفت یا مسواک زدن خونریزی می کند .

چون بیماری لثه با درد همراه نیست بیشتر وقتها بیمار متوجه بیماری لثه ی خود نمی شود
و بیماری ادامه پیدا می کند با ادامه بیماری استخوان فک درست در همان جایی که دور
دندان را گرفته است خورده می شود و لثه عقب نشینی می کند بتدریج دندان لق می شود و
خود به خود می افتد یا باید آن را بشکند .

علت بیماری های لثه

اگر پلاک میکروبی مدت طولانی روی دندان بماند به لایه ی سخت زرد رنگ یا قهوه ای
تبدیل می شود که به آن جرم دندان می گویند جرم دندان مثل یک لایه سیمانی سخت ،
روی قسمتی از سطح دندان می چسبد جرم ، سطح زبر و خشنی دارد و باعث می شود که
پلاک میکروبی بیشتری تشکیل شود به این ترتیب بیماری شدید تر می شود .

کشیدن سیگار، چپق، قلیان باعث جرم دندان می شود و جرم دندان را نمی توان با مسواک پاک کرد ولی می توان قبل از اینکه پلاک میکروبی تبدیل به جرم شود با مسواک زدن و استفاده از نخ دندان پلاک میکروبی را از سطح دندان تمیز کرد و مانع تبدیل شدنش به جرم شد در صورت تشکیل جرم باید با مراجعه به دندان پزشک یا بهداشتتیار دهان و دندان دندانها را جرم گیری کرد.

میکروبها ایجاد کننده پوسیدگی دندان

در دهان هر فرد بطور طبیعی انواع و اقسام میکروب ها وجود دارد ولی همه میکروبهای موجود در دهان پوسیدگی را نیستند در واقع انواع خاصی از میکروب ها در دهان وجود دارند که می توانند پوسیدگی را به وجود آورند وقتی مدتی دندان تمیز نشود میکروب ها در روی دهان لایه ای را تشکیل می دهند که پلاک میکروبی نام دارد پلاک میکروبی لایه نرم و غلیظی است که از مقدار زیادی باکتریهای مختلف و سلولهای موجود در دهان تشکیل می شود و چنان به سطح دندان می چسبد که به آسانی با آب شسته نمی شود هر چه زمان بیشتر می گذرد انواع مختلفی از میکروبها وارد پلاک میکروبی می شوند و بیماری زایی آن را بیشتر می کنند.

ذکر این نکته لازم است که پلاک میکروبی با رسوب نرم سفیدی که روی دندان می نشیند و قابل دیدن می باشد متفاوت است این رسوبات سفید رنگ به آسانی با آب شسته می شود ولی پلاک میکروبی قابل دیدن نیست و بی رنگ است پلاک میکروبی در صورتی قابل

مشاهده است که آن را با مواد رنگی مخصوص رنگ کنیم برای نشان دادن پلاک میکروبی

از قرص های رنگی که قرص آشکار کننده پلاک میکروبی نام دارد استفاده می شود برای از

بین بردن پلاک میکروبی باید با دقت و حوصله دندان را مسواک کرد .

پلاک میکروبی چندین کاربرد در دهان انجام می دهد .

۱- وقتی پلاک روی دندان تشکیل می گردد رنگ طبیعی و شفاف دندان عوض می شود .

۲- پلاک سبب پوسیدگی دندان می شود .

۳- پلاک باعث بیماری لثه و سایر بافت های نگهدارنده دندان می شود .

۴- پلاک تبدیل به جرم سخت اطراف دندان می گردد

مواد قندی

تقریباً همه مردم می دانند که مواد قندی دندانها را خراب می کند میکروب های موجود در

غذاها استفاده کرده و آنرا به اسید تبدیل می کنند این اسید مینای دندان را حل کرده و

پوسیدگی آغاز می شود .

فصل سوم

راههای پیشگیری از پوسیدگی

در فصل قبل گفته شد که چهار عامل موجب ایجاد پوسیدگی می شود در این فصل راههای پیشگیری از پوسیدگی دندان مطرح می گردد که هر یک مربوط به کنترل یا از بین بردن یک یا چند عامل ایجاد کننده پوسیدگی است به عبارت دیگر با شکستن حلقه های چهار گانه عوامل ایجاد کننده پوسیدگی می توان از ایجاد و پیشرفت پوسیدگی جلوگیری کرد در این فصل کامل درباره هر یک از شیوه های پیشگیری بحث خواهد شد .

از بین بردن میکروبهای ایجاد کننده پوسیدگی دندان

سابقاً برای حذف میکروبها از آنتی بیوتیکها، آنزیمها و ... استفاده می شد ولی امروزه همه معتقدند که استفاده از روشهای فیزیکی برای برداشتن پلاک میکروبی بهترین روش است هر چند شستشوی دهان با آب ظاهراً دندانها را تمیز می کند ولی همان طور که گفته شد پلاک میکروبی ورقه چسبنده است که به سادگی پاک نمی شود بنابراین شستشو با آب پلاک میکروبی را از روی سطح دندان بر نمی دارد پاک کردن پلاک میکروبی از دندان به وسیله مسواک صورت می گیرد .

انواع مسواک

مسواک خوب دارای مشخصات زیر است :

۱- مسواک باید رشته های نایلونی داشته باشد .

۲- رشته های مسواک باید نرم و متوسط باشد مسواکهای زبر به لثه و دندانها آسیب می

سازد .

۳- اندازه سر مسواک باید متناسب با دهان فرد باشد و همچنین لازم است مسواک کودکان

کوچکتر از بزرگسالان باشد مسواک به طول ۲ سانتی متر برای کودکان مناسب است

۴- مدتی که باید از یک مسواک استفاده شود بستگی به میزان تمیزی ، محکمی و فرم رشته

های مسواک دارد تا وقتی که رشته های مسواک تمیز ، محکم و صاف است می توان از

آن استفاده کرد اگر فردی به طور مرتب و با دقت مسواک کند معمولاً عمر مسواک او

چهارتا شش ماه است اگر مسواک پس از یک هفته فرسوده شود نشانه ی این است که

فرد نادرست و خشن مسواک می زند .

خمیر دندان

خمیر دندان دارای مواد شوینده ، پاک کننده ، براق کننده خوشبو و خوش طعم کننده می

باشد همچنین برخی از خمیردندانها دارای ترکیبات فلوراید هستند که مقاومت دندان را در

برابر پوسیدگی افزایش می دهد خمیر دندان حاوی فلوراید میزان پوسیدگی دندانها را به

مقدار ۱۵ تا ۳۰ درصد کاهش می دهد استفاده از نمک خشک ، جوش شیرین و سایر

پودرها برای مسواک کردن صحیح نیست و باعث ساییدگی مینا و خراشیدن لثه می شود

استفاده از آب نمک رقیق مفید می باشد ولی نمی توان جایگزین مسواک و خمیر دندان شود

افزایش مقاومت دندان

برای افزایش مقاومت دندان در برابر پوسیدگی راه های مختلفی مطرح است یک راه برای اینکه میکروب ها روی دندان اثر کمتری داشته باشد این سطح باید شیارهای عمیق نداشته باشد و در نتیجه مواد غذایی روی آن باقی نماند این کار را مسدود کردن شیارهای دندان می نامند بهترین زمان برای انجام این کار در ابتدای رویش دندان می باشد که دندان دارای شیارهای عمیق بوده و در معرض پوسیدگی قرار دارد .

راه دیگری که مطرح می شود نفوذ دادن برخی عناصر شیمیایی به داخل ساختمان دندان است که این عناصر شیمیایی ساختمان دندان را در برابر پوسیدگی مقاوم می سازند بهترین عنصر شناخته شده برای این کار فلوراید است .

فلوئور : یک عنصر غیر فلزی است که ترکیبات آن (فلوراید) به صورت طبیعی در خاک ، آب ، هوا و غذاهای مختلف وجود دارد .

دریافت مقادیر مناسب فلوراید به صورت خوراکی در زمان تشکیل جوانه های دندانی منجر به افزایش استحکام ساختمان مینای دندان می گردد میزان مناسب فلوراید آب آشامیدنی که

اثر مطلوب فوق را دارا باشد بین ۰/۴ تا ۱ میلی گرم در ۱ لیتر آب است (۰/۴-۱ ppm)

اگر مقدار فلوراید کمتر از این حد شود اثرات مطلوب را نخواهد داشت و اگر هم از ppm

۱ بیشتر شود نه تنها تأثیر مهمی در افزایش مقاومت دندان ندارد بلکه سبب تغییر رنگ دندانها می شود این امر به خصوص در زمان تشکیل دندان مطرح است .

اگر فلوراید آب بالاتر از ۱/۲ ppm برسد تغییراتی در دندان ایجاد می شود که آن را فلوروزیس دندانی می نامند .

در فلوروزیس ممکن است شفافیت دندان از دست برود لکه های مات سفیدی روی دندانها ایجاد شود یا ممکن است نقاط و نوارهای زرد یا قهوه ای رنگ بر روی دندانها به وجود آید و یا حتی قسمتهایی از دندان از بین برود البته هر چه میزان فلوراید بیشتر شود فلوروزیس هم شدیدتر می شود .

دندانپزشکی کودکان همانند سایر رشته های دیگر دندانپزشکی باید حاوی فلسفه خوب و اساسی باشد باید در این فلسفه توجه کافی به احساسات کودک در کسب همکاری او و در نتیجه انجام درمان با رفتار صمیمانه و دلسوزانه بسیار مهم و لازم است .

دندانپزشک باید با تشویق کودکان و ارائه رفتار مثبت او را نسبت به مراقبت و رعایت بهداشت دندانها در آینده علاقه مند سازد .

بنابراین اولین ملاقات کودک باید در جهت زمینه سازی برای کسب این اهداف باشد البته گاهی کودک مشکلاتی دارد و در این صورت روش ایده آل را نمی توان به کار برد و باید در آن تغییراتی ایجاد کرد ولی نباید در این صورت اهداف اساسی در اولین ملاقات فراموش شود .

آماده کردن کودک جهت ملاقات

اغلب بیماران (بزرگسالان) در برخورد با کارهای دندانپزشکی عصبی می شوند والدین بعضی اوقات برای آماده کردن کودک جهت مراجعه دندانپزشک جمله ای مانند اینکه دندانپزشک به تو صدمه ای نمی زند به کار می برند بهتر است بسادگی کودک را صبح روز قبل و یا یک روز قبل مطلع کنید که آنها را برای ملاقات نزد دندانپزشک می برید و دندانپزشک دندانهای او را نگاه می کند ولی از هر گونه صحبت در خانه که کار دندانپزشک را به معرفی کند خودداری نمایید.

گفته می شود که اولین ملاقات دندانپزشکی برای کودک یکی از مهمترین ملاقات در زندگی او است مسأله مهم در اولین ملاقات این است که برای کودک لذت بخش باشد و از آمدن مجدد خوشحال شود .

پس باید ابتدا چند سؤال از شما و فرزندتان به عمل آید تا سوابق پزشکی و هر گونه تجربه قبلی دندانپزشکی آنها مطلع شود سپس دهان کودک را معاینه می کند اگر خرابی دندانهای او چیز مهمی نیست که هیچ ، ولی اگر کودک شما درد دندان یا مشکلات دیگر دندانپزشکی داشت درمان شروع خواهد شد ولی پر کردن و ترمیم معمولاً در جلسه اول انجام می شود.

اهداف اولین ملاقات به ترتیب زیر است

۱- برقرار کردن ارتباط مناسب با کودک و والدین

۲- کسب نکات و مهم (تاریخچه بیمار)

۳- معاینه کودک و در صورت لزوم انجام رادیوگرافی

۴- انجام کارهای ساده و آسان

۵- شرح اهداف درمان کودک و والدین او

برقرار کردن ارتباط با کودک و والدین

اغلب بیماران در مراجعه به مطب دندانپزشکی برای اولین بار دچار اضطراب می شود پس منشی مطب باید ، کودک را با حالت دوستانه و خوشایند بپذیرد اتاق انتظار هم باید نشان دهنده این خوش آمد باشد در ملاقات کودک و والدین دندانپزشک باید با حالت دوستانه برخورد کند و بهتر است اولین ملاقات در اتاق کار و جراحی نباشد و یا سعی شود روی صندلی معمولی انجام گیرد .

برای بعضی از دندانپزشکان برقرار کردن رابطه با کودکان مشکل است موفقیت در برقرار گرفتن ارتباط با کودک موجب علاقه بیشتر او به دندانپزشک می شود .

جهت خرید فایل word به سایت www.kandoocn.com مراجعه کنید
یا با شماره های ۰۹۳۶۶۰۲۷۴۱۷ و ۰۹۳۶۶۴۰۶۸۵۷ و ۰۶۶۴۱۲۶۰-۵۱۱ تماس حاصل نمایید

Filename: Document1
Directory:
Template: C:\Documents and Settings\hadi tahaghoghi\Application
Data\Microsoft\Templates\Normal.dotm
Title: فصل اول
Subject:
Author: gh
Keywords:
Comments:
Creation Date: 4/1/2012 10:29:00 PM
Change Number: 1
Last Saved On:
Last Saved By: H.H
Total Editing Time: 0 Minutes
Last Printed On: 4/1/2012 10:29:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 20
Number of Words: 2,815 (approx.)
Number of Characters: 16,050 (approx.)